

13. april 2018

Martin Schjönning (<http://www.planetpulp.dk/author/schjonningpulp/>)

Synes godt i

Murder on the Orient Express

Tekst

Print denne side

Send som email (mailto:?)

subject=Planet%20Pulp%20%3A%20Murder%20on%20the%20Orient%20Express&body=Jeg%20on-the-orient-express%2F)

Der er meget lidt nyt under solen i Kenneth Branaghs genfortælling af Mordet i Orientekspresen. Desværre er det nye ikke ligefrem godt.

(http://www.planetpulp.dk/billeder/film/murder_on_the_orient_express/murder_on_the_orient_express_boxcover)
må hellere tale rent ud af posen fra starten: Jeg er ravende Agatha Christie-fan. Sammen med **And then there were none** (1939), tidligere kendt som **Ten Little Indians** og før det som **Ten Little Niggers**, er **Murder on the Orient Express** (1934) muligvis den bedste, klassiske kriminalhistorie, der nogensinde er skrevet. Altså, efter min mening.

Christie tager Arthur Conan Doyles særlingedetektiv og dennes næsten overnaturlige deduktionsevner (om end Sherlock ville foragte mig for at bruge ordet "overnaturlig"), gør ham elskelig og placerer ham i en levende, dynamisk verden.

Det er ikke kun den legendariske Hercule Poirot, men næsten alle Christies opdagerhovedpersoner, der er stærkt inspireret af Sherlock Holmes.

I modsætning til DoYLES statiske, socialt objektive og politisk deskriptive opremsningslitteratur, befinder Christies personer sig dog et sted, hvor de kan tillade sig at kommentere på verden omkring dem og ironisere og harcelere over dens problemer og uretfærdighed.

Med andre ord tager Agatha Christie afsæt i DoYLES solide tankestof, men har skabt et mere menneskeligt og ærligt talt mere underholdende univers.

Med min store kærlighed til Christie og i særdeleshed det småneurotiske, men altid upåklageligt høflige geni, Hercule Poirot, og historien om Orientekspresen, der er deres største fælles *claim to fame*, er det let at forestille sig, at jeg var meget forudindtaget, før jeg så den nyeste filmatisering af historien.

Det ville være løgn at påstå, at jeg ikke var skeptisk, men jeg forsøgte inderligt at holde af den. Blandt andet ved at studere castet.

Alle stjernerne på himlen

Judy Dench Johnny Depp, Kenneth Branagh, Willem Dafoe, Penélope Cruz, Derek Jacobi og Michelle Pfeiffer. Hvis det ikke er en *all-star*-besætning, så ved jeg ikke, hvad det er!

Det er faktisk nærmest vulgært, så meget skuespiltalent og berømmelse, der er samlet i ét strandet tog.

Branagh, der både spiller hovedrollen, Poirot, og har instrueret og produceret filmen, må have klappet lystigt i hænderne, efterhånden som superstjernerne er hoppet med på vognen, men han har muligvis set sig blind på talentmassen.

Det virker som om, han har troet, at den kaliber af skuespillere ikke behøver instruktion og selv trækker læsset.

Resultatet er en film, hvor de absolut bedste af ovennævnte Hollywood-darlings er kørt ud på et sidespor. Dench, Jacobi, Pfeiffer og Dafoe er alle udstyret med *bit parts*, og de får aldrig lov til at spille igennem.

Scenen er overladt til yngre, mindre kendte og beklageligvis mindre overbevisende stemmer som Daisy Ridley (bl.a. **Star Wars: The Force Awakens** (<http://www.planetpulp.dk/?p=41704>), 2015), Tom Bateman (**Jekyll and Hyde**-serien, 2015) og Josh Gad (mest kendt som *voice actor* i **Frozen**, 2013, og **The Angry Birds Movie**, 2017).

Når man som Christie-fan – og måske bare som en casual krimilæser, der har læst historien – kender de fleste af karaktererne i forvejen, kræver det virkelig meget af skuespillerne at portrættere dem på en både loyal, men også underholdende måde. Det lykkes kun pletvist i **Murder on the Orient Express**.

Not my Poirot!

Det største svigt i den nye filmatisering, der ellers er ganske tro mod forlægget, er dog Branaghs Poirot.

Man hører stadig ekkoet af fanmiljøets ramaskrig fra 2005, da Michael Gambon forvandlede Albus Dumbledore fra en eftertænksom, urokkelig mentor til et råbende, savlende brushoved i **Harry Potter and the Goblet of Fire**.

Det der sker med den tækkelige og pertentlige, lidt for perfektionistiske belgiske superdetektiv Hercule Poirot i Kenneth Branaghs skikkelse, kunne godt beskrives som Dumbledore-

effekten.

Branagh – der i øvrigt spillede Gilderoy Lockhart i **Harry Potter and the Chamber of Secrets** (<http://www.planetpulp.dk/?p=34844>) (2002), hvor Gambon dog ikke var med – udstyrer Poirot med nogle langt mere voldsomme mentale problemer end den oprindelige karakter, med en kropsbygning og -holdning der minder mere om en falleret fribryders end en affekteret belgisk gentlemans, og med en vrede og opfarendhed der simpelthen er uklædelig og useriøs. Poirots charme er forsvundet.

Her er jeg, med påtvungen fairness, nødt til at fremhæve David Suchet, skuespilleren der har ageret Hercule Poirot i 70 filmatiseringer, produceret over 24 år (**Agatha Christie's Poirot** 1989-2013) – den eneste der nogensinde har gennemspillet samtlige af Christies originale Poirot-historier.

Han har været så opslugt af rollen, at han har udgivet en særlig samling memoirer på 300 sider med titlen **Poirot and Me** (2013), der blev en international bestseller.

Suchet har, måske endda mere end Christie selv, defineret karakteren Poirot. Det er hårde odds at være oppe imod for Branagh.

Ikke desto mindre vil jeg påstå, at selv ikke Suchet ejer Poirot – han låner ham bare. Sherlock Holmes, Grev Dracula og Batman har alle sammen overlevet i utallige skikkelser, og Poirot er en stærk nok karakter, til at han burde kunne gøre det samme. Men Branaghs klumpede, monomaniske og hidsige portræt af ham hører til i glemmebogen.

If it works...

Mordet i Orientekspresen er på mange måder den perfekte krimi – hvilket dens endeløse popularitet også er et bevis på. Det er ikke hype det hele.

Et tog strander på en øde strækning i et fjernt land. Et mord bliver begået. En detektiv er ombord. Orientekspresen er et luksushotel på hjul, så ingen lider rigtig nød, men følelsen af isolation, af frygt for døden, af det fremmede iblandt dem, gør passagererne utilregnelige.

Den utroligt fortættede atmosfære der opstår, mens Poirot desperat prøver at opklare forbrydelsen, og man venter på redning, er helt igennem fantastisk.

Det samme er Christies evne til at spille karakterer ud mod hinanden på tværs af klasse, køn og status. Alt dette overlever heldigvis nogenlunde intakt i Branagh-versionen.

Hans tilføjelser er dog en torn i øjet på mig. Jeg ved ikke, om det er et udslag af fejlplaceret politisk korrekthed, men den gode Doktor Constantine, der plejer at bistå Poirot med et overfladisk ligsyn, er skiftet ud med en Doktor Arbuthnot, der spilles af Leslie Odom Jr.

Så vidt jeg har forstået, skal denne nye doktor forestille at være britisk-indisk, men spilles af en afroamerikaner og har et skotsk efternavn.

Arbuthnots hudfarve er genstand for mange små dialogbidder, og det kulminerer i en pinefuld scene, hvor han er nødt til, i detaljer, at forklare, hvordan en sort mand kan have en lægeuddannelse i 1932.

Det virker som et fejlplaceret hensyn, og det havde da været langt mere retfærdigt at vise datidens perfide skel mellem hvid og sort, hvis man havde castet en sort i rollen som tjener.

Andre tilføjelser tæller en aldrende russisk prinsesse (Dench), der ikke kan tale tysk, hvilket er håbløst urealistisk, da tysk var et elitesprog i Rusland omkring århundredeskiftet.

Og slutningen – den smukke, klassiske Poirot-slutning, hvor rebet trevles op for at blive slået på ny – er muteret til en pathos-drevet, overdramatisk omgang sanselighedsporno, der er en dødsscene i en italiensk opera værdig.

Det er nok nærmest umuligt helt at ødelægge **Mordet i Orientekspresen**, og de tre stjerner, jeg forsyner filmen med her, skyldes helt klart mest Christies forlæg samt en kreativ kameraføring, et gedigent score og et par mindre skuespilleres forsøg på at redde historien.

Kenneth Branagh er i gang med at omskabe en anden Christie-klassiker, **Death on the Nile** (1937), i sit billede. Den forventes at udkomme i 2019.

Titel: Murder on the Orient Express

Instruktør: Kenneth Branagh

Manuskript: Michael Green efter Agatha Christies roman af samme navn

Cast: Kenneth Branagh (Hercule Poirot), Daisy Ridley (Miss Mary Debenham), Leslie Odom Jr. (Dr. Arbuthnot), Tom Bateman (Bouc), Penélope Cruz (Pilar Estrevados), Josh Gad (Hector MacQueen), Johnny Depp (Edward Ratchett), Derek Jacobi (Edward Henry Masterman), Michelle Pfeiffer (Caroline Hubbard), Judi Dench (Princess Dragomiroff), Willem Dafoe (Gerhard Hardman)

Foto: Haris Zambarloukos

Klip: Mick Audsley

Musik: Patrick Doyle

Spilletid: 114 minutter

Aspect ratio: 2.35:1

Sprog: Engelsk

Produktionsland, år: Malta/USA, 2017

Produktionsselskaber: Twentieth Century Fox, Genre Films, Kinberg Genre, The Mark Gordon Company, Scott Free Productions, Latina Pictures, The Estate of Agatha Christie

Anmeldt i nr. 150 | 13/04/2018 (http://www.planetpulp.dk/?page_id=45384)

Stikord: Filmatisering (<http://www.planetpulp.dk/?p=2268>)

Martin Schjönning (http://www.planetpulp.dk/?page_id=34115)

er litterat, forfatter, rollespiller og generelt en inkarneret nörd – og stolt af det! Han debuterede som novelleforfatter i 2011 med **Anonymt Bidrag** i antologien **Velkommen til Dybet**, og har siden deltaget i flere antologier, blandt andet **Vampyr**, **Pix** og **Varulv**. Hans første

kortroman, **Deroute**, udkom i maj 2015, efterfulgt af den første fulde roman, **Afsind**, i januar [...] (http://www.planetpulp.dk/?page_id=34115)

(http://www.planetpulp.dk/?page_id=34115)

(http://www.planetpulp.dk/?page_id=34115)

(http://www.planetpulp.dk/?page_id=34115)

(http://www.planetpulp.dk/?page_id=34115)

(http://www.planetpulp.dk/?page_id=34115)

(http://www.planetpulp.dk/?page_id=34115)

Skriv et svar (http://www.planetpulp.dk/?page_id=34115)

Din e-mailadresse vil ikke blive publiceret. Krævede felter er markeret med

Kommentar